

REDAKTØREN HAR ORDET

Ekkokardiografisk fremstilling med tredimensjonal teknikk stiller betydelige krav til bildekvalitet, og teknikken medfører gjerne redusert tids- og lateraloppløselighet. Tredimensjonal ekkokardiografi har bedret muligheten for romlig fremstilling av komplekse anatomiske og patologiske strukturer samt bestemmelse av overflate, masse og volum. I dette nummeret beskriver Jan Otto Beitnes og medarbeidere hvordan tredimensjonal ekkokardiografi kan benyttes til diagnostikk og til å rettlede invasive prosedyrer. De beskriver hvordan de finner at både transtorakal og transøsofageal tredimensjonal ekkokardiografi kan være av betydelig nytte i flere situasjoner.

Det er viktig å kjenne til effektene av hypotermi når hjertefunksjonen skal vurderes under terapeutisk eller aksidentell hypotermi. Andreas Espinoza beskriver for *Hjerteforums* lesere hvordan hypotermi gir langsommere hjerterytme, bredere QRS-komplekser og lenger QT-tid samt lenger varighet av systolen. Han beskriver også en diastolisk funksjonsendring med samme mønster som mild diastolisk dysfunksjon. Det vil medføre redusert toleranse for økning i hjerterefrekvens som ved annen diastolisk hjertesvikt. Den reduksjonen man ser i hjerterefrekvens ved hypotermi, virker således å være en adaptiv hensiktsmessig respons tilpasset redusert metabolisme. Økt varighet av hjertesyklus gir rom for forlenget systolisk varighet uten at det går ut over diastolisk varighet.

Stine Daldorff og Eigil Fossum har skrevet en interessant artikkel om forebygging av radialisokklusjon ved transradial koronar angiografi. Trolig blir ca 90 % av koro-

nære angiografier og PCI-er i Norge utført via arteria radialis. Påfølgende okklusjon av radialisarterien er beskrevet å forekomme hos 5 - 15 %. Dette gir svært sjelden kliniske symptomer, men kan bl.a. hindre senere bruk av arterien til diagnostikk og behand-

ling. Hennes oversiktsartikkel har hatt som mål å kartlegge de viktigste prediktive faktorene for radialisokklusjon ved transradial koronar angiografi samt å vise praksis ved norske intervensjons-sentre. Modifiserbare prediktorer som heparindosering, kompresjonsmetode, introducerstørrelse og lokal vasodilaterende medikasjon samt statinbehandling fremheves.

Eivind Platou gir oss en god oppdatering over norsk pacemakerbruk. I europeisk sammenheng legger vi fortsatt få vanlige pacemakere og resynkroniseringsterapi-pacemakere, mens vi kommer høyere på statistikken for ICD-implantasjoner. I en kort artikkel diskuterer Torkel Steen og Eivind Platou videre Hinas-avtalen for pacemakerutstyr.

Fem ESC-retningslinjer har vært vurdert via NCS' kvalitetsutvalg. Vurderingen av revaskularisering, hypertrofisk kardiomyopati, aortasykdom, kardial risikovurdering ved ikke-kardial kirurgi samt håndteringen av lungeemboli presenteres i dette nummeret og anbefales sterkt for de som ikke allerede har grundig kunnskap om emnene.

Blant annet stoff bringer vi nyheter fra ACC-kongressen.

God lesning!

Olaf Rødevand